

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/25-24653/2

Podgorica, 29.07.2025. godine

Za: MINISTARSTVO ODBRANE, ul. Jovana Tomaševića 29, Podgorica

gospodinu, Draganu Krapoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog memoranduma o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Estonskog centra za odbrambene investicije za nabavku opreme za potrebe Vojske Crne Gore

Veza: Vaš akt broj: 05032-810/25-4828/5 od 23.07.2025. godine

Poštovani gospodine Krapoviću,

Povodom *Predloga memoranduma o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Estonskog centra za odbrambene investicije za nabavku opreme za potrebe Vojske Crne Gore*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Kako se navodi u tekstu dopisa, potpisivanjem predmetnog Memoranduma omogućio bi se pravni osnov za saradnju u jačanju kapaciteta Vojske Crne Gore nabavkom opreme neophodne za poboljšanje mobilnosti, manevara i zaštite, interoperabilnosti i otpornosti u sektoru odbrane.

Na tekst Predloga memoranduma i Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u tekst Izveštaja o analizi uticaja propisa, navedeno je da za implementaciju predmetnog Memoranduma nijesu potrebna izdvajanja finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, imajući u vidu da je donator finansijskih sredstava EU kroz mjeru pomoći, koja je obezbijedila sredstva bez naknade u iznosu od 6.000.000,00€, za nabavku opreme za podršku za ekstremno hladne uslove, opreme za HBRN odbranu, kao i opreme za borbenu potragu i spasavanje. Nadalje, za realizaciju navedene donacije, EU je kao implementacionog aktera izabrala Estonski centar za odbrambene investicije (u daljem tekstu: ECDI) koji će za potrebe korisnika, izvršiti nabavku i isporuku opreme odobrene kroz mjeru pomoći. Takođe, implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze i nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na *Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Estonskog centra za odbrambene investicije za nabavku opreme za potrebe Vojske Crne Gore*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU

IZMEĐU

MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE

I

ESTONSKOG CENTRA ZA ODBRAMBENE INVESTICIJE

ZA NABAVKU OPREME

ZA POTREBE VOJSKE CRNE GORE

-JUL 2025-

Ministarstvo odbrane Crne Gore i Estonski centar za odbrambene investicije, ovdje navedeni kao Učesnici ili pojedinačno crnogorski učesnik i estonski učesnik ili ECDI,

Uvažavajući sljedeće:

- Razmatrajući finansijski doprinos za finansiranje sprovođenja mjere pomoći u okviru Evropskog mirovnog fonda za podršku Vojsci Crne Gore, posebno aktivnosti koje su predmet tačaka (a), (b) i (c) člana 1.3 Odluke Savjeta (ZSBP) 2025/435;
- Razmatrajući potrebu za saradnjom u sprovođenju jačanja kapaciteta Vojske Crne Gore kako bi se doprinijelo jačanju kapaciteta Vojske Crne Gore radi unaprjeđenja nacionalne bezbjednosti, stabilnosti i otpornosti u sektoru odbrane, u skladu sa sveukupnom politikom Evropske unije prema Crnoj Gori;
- Poboljšati operativnu efikasnost Vojske Crne Gore u pogledu mobilnosti, manevara i zaštite; poboljšati usklađenost sa standardima Evropske unije; poboljšati interoperabilnost; i time bolje zaštititi civilno stanovništvo u krizama i vanrednim situacijama;
- Ojačati kapacitete Crne Gore u pogledu njenog učešća u vojnim misijama i operacijama zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike Evropske unije;
- Doprinijeti jačanju kapaciteta Vojske Crne Gore radi unaprjeđenja nacionalne bezbjednosti, stabilnosti i otpornosti u sektoru odbrane u skladu sa politikom Evropske unije;
- Uzimajući u obzir član 4.2 Odluke Saveta (CFSP) 2025/435, sprovođenje ovih aktivnosti će sprovoditi Estonski centar za odbrambene investicije (ECDI).

Usaglasili su se o sljedećem:

1. CILJ I OBIM

1.1. Cilj ovog Memoranduma o razumijevanju (u daljem tekstu: MOR) jeste da definiše i utvrdi principe kako će Učesnici sarađivati kako bi sproveli mjeru pomoći u okviru Evropskog mirovnog fonda za podršku Vojsci Crne Gore (Odluka Savjeta (ZSBP) 2025/435 od 28. februara 2025. godine) i sve moguće buduće mjere pomoći u okviru Evropskog mirovnog fonda za podršku Vojsci Crne Gore koje će sprovesti ECDI.

1.2. Učesnici su saglasni da sarađuju u cilju jačanja kapaciteta Vojske Crne Gore nabavkom opreme neophodne za poboljšanje mobilnosti, manevara i zaštite, interoperabilnosti i otpornosti u sektoru odbrane, kako je opisano u Odluci Savjeta (ZSBP) 2025/435, i u svakoj mogućoj budućoj mjeri pomoći u okviru Evropskog mirovnog fonda za podršku Vojsci Crne Gore koju će sprovesti ECDI.

1.3. Nabavka će se sprovesti u skladu sa direktivama EU o javnim nabavkama, odredbama Zakona o javnim nabavkama Republike Estonije i drugim zakonskim aktima koji regulišu javne nabavke, kao i sporazumima postignutim između učesnika.

1.4. Crnogorski učesnik izdaje Sertifikat krajnjeg korisnika (EUC), što je potvrda korisnika koja navodi da proizvodi i tehnologije stečeni od prvobitnog kupca nisu preusmjereni ili reeksportovani u drugu zemlju bez prethodne pismene saglasnosti prodavca ili zloupotrijebljeni od strane kupca.

1.5. Ovim crnogorski učesnik ovlašćuje ECDI da sprovede nabavku opreme za podršku u realnom životu za ekstremne vremenske uslove; opreme za hemijsku, biološku, radiološku i nuklearnu odbranu; opreme za traganje i spasavanje, uključujući početne pregovore o uslovima sa prodavcem i za svaku moguću buduću meru pomoći u okviru Evropskog mirovnog fonda za podršku Vojsci Crne Gore koju će sprovesti ECDI.

1.6. Potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju, crnogorski učesnik daje ovlaštenje ECDI-ju za njegovo uključivanje u postupak i potpisivanje pratećih ugovora u njegovo ime.

2. PRINCIPI SARADNJE

2.1. Učesnici se slažu da sarađuju po sljedećem:

- 2.1.1. ECDI priprema tehničku specifikaciju. Nakon što ECDI pripremi nacrt tehničke specifikacije, ECDI ga dostavlja crnogorskom učesniku na koordinaciju, osim ako se učesnici nisu prethodno dogovorili o standardnom nacrtu tehničke specifikacije ili u slučaju ponovljene nabavke, gde se tehnička specifikacija značajno ne menja. Po prijemu nacrta tehničke specifikacije, crnogorski učesnik mora da ga pregleda i da dostavi komentare (ako ih ima) ili odobrenje nacrta najkasnije u roku od 15 radnih dana od dana prijema nacrta tehničke specifikacije. Ako crnogorski učesnik ne dostavi nikakve komentare ili odobrenja ECDI-ju u roku od 15 radnih dana od prijema nacrta tehničke specifikacije, smatraće se da crnogorski učesnik nema nikakve komentare i da odobrava tehničke specifikacije.
- 2.1.2. ECDI priprema dokumentaciju za javnu nabavku, uzimajući u obzir specifičnosti konkretne javne nabavke. Tokom pripreme dokumentacije za javnu nabavku, zbog određenih uslova javne nabavke (npr. zahtjevi za pouzdanost kupca, mjesto isporuke robe itd.) i/ili uslova ugovora o javnoj nabavci, ECDI može kontaktirati crnogorskog učesnika sa konkretnim pitanjima na koja crnogorski učesnik mora odgovoriti najkasnije u roku od 3 radna dana od dana prijema odgovarajućeg zahtjeva od ECDI.
- 2.1.3. Ako se tokom postupka javne nabavke prime upiti ili reklamacije u vezi sa predmetom javne nabavke, izvršenjem ugovora ili drugim uslovima, u zavisnosti od prirode i specifičnosti pitanja, ECDI može kontaktirati crnogorskog učesnika, a crnogorski učesnik mora odgovoriti najkasnije u roku od 3 radna dana od prijema takvog zahtjeva.
- 2.1.4. Ukoliko uslovi relevantne nabavke predviđaju da crnogorski učesnik treba da omogući učesnicima pristup lokaciji predmeta nabavke, crnogorski učesnik bi bio obavezan da organizuje ove inspekcije i, ako je potrebno, popuni obrazac koji je obezbedio ECDI, potvrđujući identitet učesnika, datum, vreme i mjesto inspekcije.
- 2.1.5. Crnogorski učesnik će obezbjediti uslove povjerljivosti i bezbjednosti ako predstavnik ECDI i/ili prodavac moraju da uđu na teritoriju područja crnogorskog učesnika/Oružanih snaga Crne Gore radi izvršenja ugovora o nabavci.
- 2.1.6. Crnogorski učesnik mora učestvovati u prijemu predmeta nabavke isporučenog po ugovoru o javnoj nabavci. Prilikom prijema predmeta nabavke ili njegovog dela, crnogorski učesnik mora u potpunosti provjeriti usklađenost predmeta nabavke ili njegovog dela sa zahtevima navedenim u tehničkoj specifikaciji i vrednostima navedenim u ponudi i prihvatiti predmet nabavke ili njegov dio ako ispunjava zahteve. Crnogorski učesnik mora omogućiti predstavnicima ECDI-ja da pravilno izvrše postupke prijema-predaje predmeta nabavke ili njegovog dijela, obezbjeđujući odgovarajuće uslove za pregled predmeta i ocenu usaglašenosti. U slučaju razlika u mišljenjima između ECDI-ja i crnogorskog učesnika u vezi sa usklađenošću predmeta nabavke ili njegovog djela sa zahtjevima koji su mu nametnuti tokom prijema-predaje, konačnu odluku o ovom pitanju donijeće ECDI.

- 2.1.7. Ako su predmeti nabavke pokriveni garancijom ili drugim zahtjevima za održavanje, oni moraju biti sprovedeni u skladu sa procedurama predviđenim ugovorima o nabavci.
- 2.1.8. Ako je potrebno, ECDI može zatražiti od crnogorskog učesnika da imenuje stručnjaka za postupke nabavke ili njihovu posebnu fazu (faze), koji bi bio obavezan da dostavi zaključke komisiji za nabavku koju formira ECDI (npr. procjena usaglašenosti predmeta nabavke, ispitivanje pouzdanosti prodavca itd.) u skladu sa pisanim zadacima koje je dala komisija.
- 2.1.9. U slučaju da je od crnogorskog učesnika zatraženo da imenuje stručnjaka, crnogorski učesnik bi bio obavezan da delegira svog predstavnika sa potrebnim znanjem za obavljanje stručnih zadataka i da obavijesti ECDI o imenovanju najkasnije 5 radnih dana od prijema zahteva ECDI za imenovanje stručnjaka.
- 2.1.10. Stručnjak koga je imenovao crnogorski učesnik mora da pregleda pisane zadatke koje je ECDI podnio i da pruži obrazloženo stručno mišljenje najkasnije do roka navedenog u zadatku koji je ECDI podnio.
- 2.1.11. Crnogorski učesnik mora odmah obavijestiti ECDI ako postane očigledno da se imenovani predstavnik(i) nalazi(ju) u situaciji koja ne bi osigurala ispunjenje zahteva.
- 2.1.12. U slučaju da je crnogorski učesnik zamoljen da učestvuje u Fabričkom prijemnom ispitivanju (FAT) i crnogorski učesnik pristane da učestvuje, crnogorski učesnik treba da pokrije sve troškove vezane za njegovo učešće.
- 2.1.13. Nakon utvrđivanja najpovoljnijeg ponuđača javne nabavke, ECDI će pripremiti nacrt ugovora o javnoj nabavci na osnovu glavnih uslova i odredbi navedenih u javnim dokumentima ili nacrtu ugovora dostavljenom kao dio javnih dokumenata i dostaviti ga crnogorskom učesniku na usaglašavanje, osim ako se učesnici nisu drugačije dogovorili ili je pripremljen i potvrđen nacrt standardnog ugovora o javnoj nabavci.
- 2.1.14. Crnogorski učesnik mora usaglasiti nacrt ugovora o javnoj nabavci i podnijeti komentare ili odobrenje na nacrt najkasnije u roku od 5 radnih dana od dana prijema nacrtu ugovora. Ako crnogorski učesnik ne podnese nikakve komentare ili odobrenja na projekat u ovom roku, smatraće se da crnogorski učesnik nema nikakve komentare ili odobrenja na nacrt ugovora.
- 2.1.15. U slučaju neslaganja između ECDI i crnogorskog učesnika tokom usaglašavanja nacrtu ugovora o javnim nabavkama o određenim odredbama ugovora, konačnu odluku o utvrđivanju odredbe ili njene formulacije donijeće ECDI. U takvom slučaju, ECDI će uložiti sve napore kako bi osigurao da se stavovi crnogorskog učesnika dužno razmotre u najvećoj mogućoj meri.
- 2.1.16. Ako je, prema prethodnoj nabavci, ECDI koordinirao odredbe ugovora sa crnogorskim učesnikom, i u slučaju da se trenutne odredbe ugovora o nabavci značajno ne promene, ECDI zadržava pravo da posebno ne koordinira takav nacrt ugovora sa crnogorskim učesnikom. U ovom slučaju, nakon što ECDI ugovori ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem, ugovor će biti dostavljen na potpisivanje crnogorskom učesniku.
- 2.1.17. Nakon dostavljanja ugovora o kome su se strane dogovorile i koji su potpisali ECDI i prodavac, ugovor će biti poslat crnogorskom učesniku radi informisanja. U nekim specifičnim slučajevima može postojati potreba da crnogorski učesnik potpiše pojedinačni ugovor. U takvim slučajevima, ako se obe strane slože, crnogorski učesnik će zajedno potpisati Ugovor o javnoj nabavci, a to će biti učinjeno

- sigurnim elektronskim potpisom/fizičkim potpisom; u takvim slučajevima, crnogorski učesnik će poslati potpisani Ugovor o javnoj nabavci ECDI-ju najkasnije 30 dana od dana prijema nacрта ugovora na potpisivanje.
- 2.1.18. Kao rezultat javne nabavke, ECDI dodjeljuje okvirne sporazume koji crnogorskom učesniku daju mogućnost za dalje kupovine u skladu sa potpisanim okvirnim sporazumima.
- 2.1.19. ECDI će biti odgovoran za sprovođenje javne nabavke (priprema tehničke specifikacije, javne dokumentacije i drugih srodnih dokumenata), dodjelu ugovora, izvršenje ugovora i rješavanje sporova koji nastaju iz ugovora (sporovi koji nastaju prije isporuke predmeta javne nabavke). Crnogorski učesnik će biti odgovoran za pružanje svih potrebnih informacija i dokumenata (vezanih za nabavku), imenovanje stručnjaka ako se to zatraži, pružanje podrške tokom životnog ciklusa predmeta nabavke i rešavanje pitanja garancije ili bilo kojih drugih sporova koji nastanu nakon isporuke predmeta nabavke.
- 2.1.20. Na zahtjev crnogorskog učesnika, ECDI se obavezuje da pruži informacije i izveštaje o sprovođenju ugovora o nabavci. ECDI odgovara najkasnije 7 radnih dana od datuma prijema odgovarajućeg zahtjeva od crnogorskog učesnika.
- 2.1.21. EDCI je odgovoran za ispunjavanje svih vrsta naknada, poreza, carina, troškova i drugih troškova koji će nastati van Crne Gore tokom ispunjenja Memoranduma i celokupne obaveze, samo ako će ova potrebna količina sredstava za ispunjavanje ovih odgovornosti i obaveza biti dodijeljena ECDI iz sredstava EPF MNE. Crnogorski učesnik će obezbjediti oslobođenje od svih poreza bilo koje prirode (porez na dodatu vrednost, porez na dohodak ili drugi relevantni porezi), carina, carinskih taksa ili drugih troškova koje može zahtijevati bilo koji centralni ili lokalni organ vlasti u Crnoj Gori ili bilo koji zvanični organ vlasti Crne Gore u vezi sa opremom i njenom isporukom.
- 2.1.22. Ovaj Memorandum o razumevanju pokriva ovaj zahtjev i predstavlja osnovu za poreska oslobođenja i carinske procedure za nabavku opreme kako je navedeno u Prilogu 1 ovog Memoranduma o razumevanju.
- 2.1.23. Sveobuhvatni spisak opreme po kategorijama (kao što je navedeno u Aneksu 1) je privremen i može biti podložan promjenama. Učesnici će se međusobno obavještavati u slučaju bilo kakvih promjena na Sveobuhvatnom spisku opreme po kategorijama (kao što je navedeno u Aneksu 1) putem e-pošte.

3. POVJERLJIVOST

- 3.1. Učesnici shvataju povjerljive informacije kao informacije otkrivene tokom izvršenja Memoranduma o razumijevanju, lične podatke, bezbjednosne podatke, dokumenta jasno označena za internu upotrebu i druge informacije čije bi otkrivanje moglo da šteti interesima Učesnika. Povjerljive informacije ne uključuju informacije čije je otkrivanje propisano zakonom, pod uslovom da se takvo otkrivanje vrši na najrestriktivniji način od svih dostupnih opcija.
- 3.2. U skladu sa klauzulom o povjerljivosti, Učesnik se obavezuje da neće otkrivati povjerljive informacije drugog Učesnika tokom ili nakon trajanja Memoranduma o razumijevanju bez pismene saglasnosti drugog Učesnika. Učesnik će štititi poverljivost informacija koje su mu otkrivene tokom izvršenja Memoranduma o razumijevanju.

- 3.3. Učesnik neće koristiti bilo koji dokument ili informaciju u vezi sa Memorandumom o razumijevanju bez pismene saglasnosti Učesnika, osim ako je to neophodno za izvršenje Memoranduma o razumijevanju.
- 3.4. Zabranjeno je otkrivanje bilo koje informacije označene za internu upotrebu trećim licima.
- 3.5. Komunikacije usmjerene ka javnosti u vezi sa predmetom Memoranduma o razumijevanju ili njegovim sprovođenjem, uključujući saopštenja za štampu, pominjanje Učesnika u oglašavanju ili u onlajn publikacijama, dozvoljene su samo uz izričitu saglasnost Učesnika u formatu koji se može reprodukovati u pisanoj formi.

4. UPRAVLJANJE

- 4.1. Učesnike će predstavljati njihove kontakt osobe (POC).
- 4.2. Crnogorski učesnik i ECDI će imenovati po jednu kontakt osobu koja će imati ukupnu koordinacionu i upravljačku odgovornost odgovarajućih učesnika u skladu sa ovim Memorandumom o razumijevanju.

Kontakt osoba sa crnogorske strane je ppk Radovan Kostić

Tel: +382 20 483 388

E-mail: radovan.kostic@mod.gov.me; logistika@mod.gov.me;

Kontakt osoba sa strane ECDI je g-din Tarmo Heinsar

Tel: + 372 555 71 914

E-mail: tarmo.heinsar@rkik.ee

- 4.3. Crnogorski učesnik i ECDI moraju odmah obavijestiti u slučaju promjene osoba za kontakt putem e-pošte.

5. RAZMJENA INFORMACIJA I KOMUNIKACIJA

- 5.1. Učesnici dijele informacije (datoteke i fascikle) radi postizanja ciljeva navedenih u okviru ovog Memoranduma o razumijevanju putem usluga u "Cloud"-u ili putem komunikacije putem e-pošte.
- 5.2. Ovaj Memorandum o razumijevanju isključuje razmenu bilo kakvih povjerljivih informacija.
- 5.3. Sva obavještenja, informacije i druga prepiska predviđena Memorandumom o razumijevanju biće pripremljena na engleskom jeziku i poslata e-poštom.

6. RJEŠAVANJE SPOROVA

- 6.1. Svaki spor koji proizilazi iz, ili je u vezi sa, tumačenjem ili primjenom bilo koje odredbe ovog Memoranduma o razumijevanju biće riješen sporazumno putem konsultacija.

7. POVLAČENJE MEMORANDUMA

- 7.1. Učesnici mogu u bilo kom trenutku da se povuku iz ovog Memoranduma o razumijevanju dostavljanjem pismenog obavještenja drugom učesniku najmanje šest (6) mjeseci unapred. Pre davanja zvaničnog obavještenja o povlačenju, među učesnicima će se održati konsultacije o posljedicama povlačenja.
- 7.2. Ako se bilo koji učesnik povuče iz ovog Memoranduma o razumijevanju, biće preduzete mjere kako bi se osiguralo da raskid ne utiče na bilo koje prethodne obaveze, projekte ili aktivnosti koje su već u toku.
- 7.3. Učesnik koji se povlači ispuniće sve svoje preostale obaveze preuzete u okviru ovog Memoranduma o razumijevanju, preuzete do datuma stupanja na snagu povlačenja.

8. ZAVRŠNE ODREDBE

- 8.1. Ovaj Memorandum o razumijevanju stupa na snagu danom potpisivanja od strane oba Učesnika.
- 8.2. Ovaj Memorandum o razumijevanju je potpisan u tri (3) primjerka na engleskom jeziku, dva (2) primjerka za crnogorskog učesnika, jedan (1) primjerak za ECDI.
- 8.3. Ovaj Memorandum o razumijevanju ne utiče na odredbe sporazuma o doprinosu zaključenog između ECDI i Administratora za mjere pomoći EPF-a, koje važe u svim okolnostima.
- 8.4. Učesnici nemaju namjeru da ovim Memorandumom o razumijevanju stvore bilo kakva prava ili obaveze po međunarodnom pravu i ovaj Memorandum o razumijevanju nije namijenjen da predstavlja međunarodni ugovor. Dalje, nije namijenjen da bude u sukobu sa važećim nacionalnim ili međunarodnim zakonima. Ukoliko do takvog sukoba ipak dođe, prednost ima dotično nacionalno ili međunarodno pravo. Učesnici se međusobno obavještavaju u slučaju takvog sukoba.

POTPISI

U ime Ministarstva odbrane Crne Gore

**U ime Estonskog centra za odbrambene
investicije**

**ppk mr Radovan Kostić
V.D. GENERALNOG DIREKTORA**

**G-đa KATRI RAUDSEPP
V.D. GENERALNOG DIREKTORA**

ANEKS 1 SVEOBUHVAATNA OPREMA PO KATEGORIJAMA

<u>Prioriteti</u>	<u>Oprema</u>	<u>Količina</u> <u>(do)</u>	<u>Jedinična cijena</u> <u>(do €)</u>	<u>Ukupna cijena (do €)</u>
Kategorija 1 – Zaštitna oprema (Zahtjevni vremenski uslovi)				
1	Kamuflačna zimska odijela	600	150,00 €	90 000,00 €
2	Mekana jakna	200	250,00 €	50 000,00 €
3	Aktivni veš	200	250,00 €	50 000,00 €
4	Termoaktivna majica	1200	150,00 €	180 000,00 €
5	Aktivni veš - čarape	3000	30,00 €	90 000,00 €
6	Vunene čarape	3000	20,00 €	60 000,00 €
7	Gorotex rukavice (spojeni prsti)	600	100,00 €	60 000,00 €
8	Gorotex rukavice (bez prstiju)	600	150,00 €	90 000,00 €
9	Torba za ekstremno hladne uslove	600	700,00 €	420 000,00 €
10	Bivouac ranac (Tip 1)	600	150,00 €	90 000,00 €
11	Bivouac ranac (Tip 2)	250	200,00 €	50 000,00 €
12	Folija za promrzline	1200	15,00 €	18 000,00 €
13	Podloga za spavanje (tip 1)	300	100,00 €	30 000,00 €
14	Podloga za spavanje (tip 2)	300	500,00 €	150 000,00 €
15	Zaštitne naočare za zimske uslove	600	150,00 €	90 000,00 €
16	Zimske planinske čizme	600	400,00 €	240 000,00 €
17	Termos bočica 1l	600	50,00 €	30 000,00 €

18	Traka za glavu	600	35,00 €	21 000,00 €
19	Maske za ekstremno hladno vrijeme	600	50,00 €	30 000,00 €
20	Taktički planinarski ranac	600	450,00 €	270 000,00 €
21	Planinarski ranac	30	150,00 €	4 500,00 €
22	Kamašne za čizme	600	100,00 €	60 000,00 €
23	Lampa za glavu	600	50,00 €	30 000,00 €
24	Univerzalne zimske rukavice	600	100,00 €	60 000,00 €
25	Šator za 3-4 osobe	200	800,00 €	160 000,00 €
26	Set za kuvanje PRIMUS	200	200,00 €	40 000,00 €
27	PIEPS set za spasavanje	600	600,00 €	360 000,00 €
28	GPS satelitski komunikator za planinarenje	50	600,00 €	30 000,00 €
29	TCCC Medicinska lutka	2	60 000,00 €	120 000,00 €

Kategorija 2 - CBRN oprema

1	Set zaštitnih maski	400	500	200 000,00 €
2	Zaštitne rukavice	400	40	16 000,00 €
3	Zaštitne čarape	400	40	16 000,00 €
4	Zaštitni individualni prekrivač	400	100	40 000,00 €
5	CBRN zaštitno odijelo sa filtriranjem	400	900	360 000,00 €
6	CBRN transportna torba	10	8000	80 000,00 €
7	Personalni CBRN medicinski komplet – automatsko ubrizgavanje	400	300	120 000,00 €

8	Personalni CBRN komplet za dekontaminaciju	400	200	80 000,00 €
9	Mobilni CBRN komplet za dekontaminaciju	4	380000	1 520 000,00 €

Category 3 - Combat Search and Rescue

1	Oprema za pomoćni rezervoar za gorivo 81,7 US Gal LH Bell 412	1	80 000,00 €	80 000,00 €
2	HOIST kabal (proizvođač: 42315-439)	4	3 500,00 €	14 000,00 €
3	Dvoslojni nadzemni rezervoar za mlazno gorivo 10.000 galona sa instalacijom i sigurnosnim otvorima za ventilaciju	1	75 000,00 €	75 000,00 €
4	Kombinovani alat (proizvođač: Holmatro kombinovani alat PCT50)	1	11 000,00 €	11 000,00 €
5	Korpa za vodu za gašenje požara (proizvođač: FFTF2530 3000 USG)	1	4 000,00 €	4 000,00 €
6	Bazen za vodu za gašenje požara (proizvođač: FFTF4048 4800 USG)	1	5 000,00 €	5 000,00 €
7	Sajla za helicopter sa žicom od 100 stopa (4500 LB WLL) za B412 (proizvođač: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	3 000,00 €	6 000,00 €
	Sajla za helicopter sa žicom od 50 stopa (4500 LB WLL) za B412 (proizvođač: airwork, Lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	1	2 000,00 €	2 000,00 €
	Ugrađena kuka za prenos tereta 6k sa daljinskim upravljanjem za B412 (proizvođač: airwork, lift-it, Barry STANAG 2886, 3542)	2	6 000,00 €	12 000,00 €

	ugrađeni 6K 3-kanalni električni komplet za okretanje za B412 (proizvođač: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	2 500,00 €	5 000,00 €
	amortizer sa žicom (4500 LB WLL) za B412 (proizvođač: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	2 750,00 €	5 500,00 €
	Poklopac (proizvođač: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	500,00 €	1 000,00 €
	Zaštitna jakna sa dupli rajsferšlusom (proizvođač: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	250,00 €	500,00 €
8	Okov oblika A (proizvođač: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	8	50,00 €	400,00 €
9	Okov oblika Omega (proizvođač: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	4	50,00 €	200,00 €
10	Ploče za učvršćivanje (proizvođač: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	250,00 €	500,00 €
11	Pojas za visinski prenos tip 200 ft (proizvođač: Irvin GO)	2	1 500,00 €	3 000,00 €
12	Komplet retrovizora za teret B212/412 (proizvođač: Alpine Aerotech AAL-706-103-001)	3	2 500,00 €	7 500,00 €
	Ukupno procijenjeno			5 638 100,00 €

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo odbrane
NAZIV PROPISA	Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Estonskog Centra za odbrambene investicije za nabavku opreme za potrebe Vojske Crne Gore

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Savjet Evropske unije je odlukom broj 2025/435 od 28. februara 2025. godine Crnoj Gori odobrio Mjeru pomoći (Assistance Measure) za 2025. godinu u okviru Evropskog mirovnog instrumenta (EPF), u vrijednosti od šest miliona eura. Kako bi se pristupilo realizaciji navedene mjere pomoći, potrebno je zaključiti Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane i Estonskog centra za odbrambene investicije (ECDI), kojeg je Evropska unija izabrala za implementacionog aktera.
- U okviru realizacije mjere pomoći iz EPF instrumenta Evropska unija bira tzv. implementacionog aktera koji će, za potrebe korisnika, izvršiti nabavku i isporuku opreme odobrene kroz mjeru pomoći. U slučaju Crne Gore Evropska unija je izabrala Estonski centar za odbrambene investicije (u daljem tekstu: ECDI) za implementacionog aktera.
- Imajući u vidu navedeno, jedna od obaveza koja predstoji na putu ka realizaciji navedene mjere pomoći je i zaključivanje Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva odbrane i ECDI, kojim se uređuju odnosi između implementacionog aktera i korisnika pomoći, a kojim će Vojska Crne Gore dobiti sredstva za modernizaciju.
- Potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju, Ministarstvo odbrane Crne Gore daje ovlaštenje da ECDI sprovede nabavku opreme za potrebe Vojske Crne Gore, uključujući početne pregovore o uslovima sa prodavcem i svaku moguću buduću mjeru pomoći u okviru EPF instrumenta za podršku Vojski Crne Gore koju će sprovesti ECDI. Osim ovlaštenja za zaključivanje pratećih ugovora, predmetni memorandum predviđa i obavezu potpisivanja ugovora od strane Ministarstva odbrane Crne Gore u slučaju istaknute potrebe. Ukoliko se ne stvori pravni osnov, oštećeni subjekat bi bila Vojska Crne Gore.
- Ukoliko ostane „status quo“, Vojska Crne Gore ne bi mogla iskoristiti dodijeljenu mjeru pomoći od šest miliona eura, jer ne bi bilo pravnog osnova za saradnju u jačanju kapaciteta Vojske Crne Gore, odnosno ova mjera se ne bi mogla iskoristiti za nabavku opreme neophodne za poboljšanje mobilnosti, manevara i zaštite, interoperabilnosti i otpornosti u sektoru odbrane.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Potpisivanjem navedenog Memoranduma o razumijevanju stvara se pravni osnov za saradnju u jačanju kapaciteta Vojske Crne Gore nabavkom opreme neophodne za poboljšanje mobilnosti, manevara i zaštite, interoperabilnosti i otpornosti u sektoru odbrane.
- Navedena mjera pomoći i cilj usklađeni su sa strategijama / programima Vlade.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Pored navedene opcije za zaključenje Memoranduma o razumijevanju koji daje osnov za implementaciju jere pomoći / nabavku opreme, alternative su nabavka opreme na domaćem tržištu, kao i kupovina kroz „Gov to Gov“ sporazume sa drugim državama, pri čemu dodijeljen iznos od šest miliona eura za mjeru pomoći ne bi mogao biti iskorišćen.
- Kako je pomoć već odobrena, a Memorandum o razumijevanju je standardni instrument koji se u ovakvim slučajevima koristi umjesto protokola o donaciji, preferirana opcija je da se isti zaključi i da se nesmetano nastavi sa sprovođenjem mjere.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu – nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.   - Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.   - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Zaključivanje navedenog memoranduma će pozitivno uticati na Ministarstvo odbrane i Vojsku Crne Gore. Neće se ispoljiti bilo kakvi negativni uticaji (direktni ili indirektni) zbog primjene odredbi Memoranduma.   - Memorandum neće izazvati troškove građanima i privredi.   - Kako ne stvara troškove, nije primjenljivo.   - Propis se ne odnosi na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu niti tržišnu konkurenciju.   - Nema administrativnih opterećenja niti biznis barijera.
5. Procjena fiskalnog uticaja   a) Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?   b) Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.   c) Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.   d) Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?   e) Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?   f) Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?   g) Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.   h) Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.   i) Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?   j) Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.   a) Za implementaciju Memoranduma nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava imajući u vidu da je donator sredstava u ovom slučaju EU kroz mjeru pomoći, koja je obezbijedila sredstva bez naknade u iznosu od 6 mil EUR, za nabavku opreme za podršku za ekstremno hladne uslove, opreme za HBRN odbranu, kao i opreme za borbenu potragu i spasavanje. Za potrebe realizacije ove donacije EU je kao implementacionog aktera izabrala Estonski centar za odbrambene investicije (u daljem tekstu: ECDI) koji će za potrebe korisnika, izvršiti nabavku i isporuku opreme odobrene kroz mjeru pomoći.   b) Nije potrebno obezbjeđenje sredstava imajući u vidu da se radi o donaciji.   c) Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.   d) Nije primjenljivo, jer nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava.   e) Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze.   f) Implementacijom propisa neće se ostvariti prihod za Budžet Crne Gore.   g) Nije primjenljivo, jer nije bilo obračuna.   h) Nije primjenljivo, iz gore navedenog razloga.   i) Memorandum se sada po prvi put upućuje na mišljenje Ministarstvu finansija.   j) Sve eventualno dobijene primjedbe biće uključene u tekst propisa.
6. Konsultacije zainteresovanih strana   - Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.   - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).   - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.   - U konsultacijama po navedenom predmetu su učestvovali samo predstavnici strana potpisnica.   - U cilju implementacije predmetne mjere pomoći, u Podgorici je 19. maja 2025. godine organizovan sastanak predstavnika Evropske unije, Evropske službe za vanjske poslove (EEAS), kao i Estonskog Centra za odbrambene investicije (ECDI), sa predstavnicima Ministarstva odbrane, Ministarstva vanjskih poslova i Vojske Crne Gore, kako bi detaljno bili predstavljeni dalji koraci operacionalizacije odobrene Mjere pomoći (tzv. "post-adoption mission"). Nakon usaglašavanja materijala, održavane su interne konsultacije u kojima su učestvovali predstavnici Direktorata za logistiku, Direktorata za politiku odbrane, Odjeljenja za normativnu djelatnost, Službe za finansijske, opšte i pomoćne poslove i Generalštaba Vojske Crne Gore.   - Svi predlozi i sugestije zainteresovanih strana su tokom konsultacija prihvaćeni, uz visok stepen razumijevanja i uvažavanja.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
  - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
  - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
  - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
-
- Ne predviđaju se problemi u primjeni ovog memoranduma.
  - Kako bi se ispunili ciljevi propisa biće preduzete sve potrebne mjere od strana potpisnica.
  - Ispunjenje ciljeva mjeriže se potpisivanjem Memoranduma, odnosno stvaranjem pravnog osnova za implementaciju mjere pomoći.
  - Nadzor nad sprovođenjem istog vršiće Ministarstvo odbrane.

Datum i mjesto

21.07. 2025. godine, Podgorica

Dragan Krapović
MINISTAR

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

BETWEEN

THE MINISTRY OF DEFENCE OF MONTENEGRO

AND

THE ESTONIAN CENTRE FOR DEFENCE INVESTMENTS

ON PROCUREMENT OF EQUIPMENT FOR THE ARMED FORCES OF

MONTENEGRO

-JULY 2025-

The Ministry of Defence of Montenegro and the Estonian Centre for Defence Investments, hereinafter together referred to as the **Participants** or individually **the Montenegrin Participant and Estonian Participant or ECDI,**

Recognizing the following:

- Considering the financial contribution to finance the implementation of the assistance measure under the European Peace Facility to support the Armed Forces of Montenegro, especially the activities subject to points (a), (b), and (c) of Article 1.3 of Council Decision (CFSP) 2025/435;
- Considering the need to cooperate in conduction of strengthening the capacities of the Armed Forces of Montenegro to contribute to strengthening the capacities of the Armed Forces of Montenegro in order to enhance national security, stability and resilience in the defence sector, in line with the European Union's overall policy on Montenegro;
- To enhance the operational effectiveness of the Armed Forces of Montenegro in terms of mobility, manoeuvrability and protection; increase compliance with European Union standards; improve interoperability; and thereby better protect the civilian population in crises and emergencies;
- To strengthen the capacities of Montenegro with respect to its participation in European Union military common security and defence policy missions and operations;
- To contribute to strengthen the capacities of the Armed Forces of Montenegro in order to enhance national security, stability and resilience in the defence sector in line with European Union policy,
- Considering Article 4.2 of Council Decision (CFSP) 2025/435 the implementation of these activities shall be carried out by the Estonian Centre for Defence Investments (ECDI).

Have agreed on the following:

1. OBJECTIVE AND SCOPE

- 1.1. The objective of this Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as the MOU) is to define and establish the principles, how the Participants will cooperate in order to exercise an assistance measure under the European Peace Facility to support the Armed Forces Montenegro (Council Decision (CFSP) 2025/435 of 28 February 2025) and any possible future assistance measures under the European Peace Facility in support of the Armed Forces of Montenegro to be implemented by ECDI.
- 1.2. The Participants agree to cooperate in strengthening the capacities of the Armed Forces of Montenegro by procurement of equipment necessary for improving mobility, manoeuvrability and protection, interoperability, and resilience in the defence sector

as described in Council Decision (CFSP) 2025/435 and in any possible future assistance measure under the European Peace Facility in support of the Armed Forces of Montenegro to be implemented by ECDI.

- 1.3. The procurement will be conducted in harmony with EU procurement Directives, the provisions of the Public Procurement Act of the Republic of Estonia and other legal acts regulating public procurement, and agreements reached between the Participants.
- 1.4. The Montenegrin Participant gives the End user Certificate (EUC) that is a certification from the a beneficiary which states that products and technologies acquired from the original buyer are not diverted or re-exported to another country without the prior written approval of the seller or misused by the buyer.
- 1.5. Hereby, the Montenegrin Participant gives an authority to ECDI to conduct the procurement of real-life support equipment for extreme weather conditions; chemical, biological, radiological and nuclear defence equipment; combat search and rescue equipment, including the initial negotiation of the terms and conditions with a seller and for any possible future assistance measure under the European Peace Facility in support of the Armed Forces of Montenegro to be implemented by ECDI.
- 1.6. By signing the MOU, the Montenegrin Participant gives power of attorney to ECDI for including it in the procedure and signing the resulting contracts on its behalf.

2. PRINCIPLES OF COOPERATION

2.1. The Participants agree to cooperate on following:

- 2.1.1. ECDI prepares the technical specification. After the draft of technical specification has been prepared by ECDI, ECDI submits it to the Montenegrin Participant for coordination unless the Participants have previously agreed on a standard draft technical specification or in the case of a repeated procurement, where the technical specification does not change significantly. Upon receipt of the draft of technical specification, the Montenegrin Participant must examine it and provide comments (if any) or approval of the draft no later than within 15 working days from the date of receipt of the draft technical specification. If the Montenegrin Participant does not submit any comments or approvals to ECDI within 15 working days of receipt of the draft technical specification, the Montenegrin Participant shall be deemed not to have any comments and to approve the technical specifications.
- 2.1.2. ECDI prepares the procurement documents, taking into account the specifics of the specific procurement. While preparing the procurement documents, due to certain procurement conditions (e.g. reliability requirements of the buyer, place of delivery of goods, etc.) and/or the conditions of the procurement contract, ECDI may contact the Montenegrin Participant with specific questions to which the Montenegrin Participant must answer no later than 3 working days from the date of receipt of the relevant request from ECDI.
- 2.1.3. If during the procurement procedures the inquiries or claims regarding the procurement object, performance of the contract or other conditions, depending on the nature and specifics of the issue are received, ECDI may contact the Montenegrin Participant and the Montenegrin Participant must respond no later than within 3 working days of receiving such a request.

- 2.1.4. If the conditions of the relevant procurement stipulate that the Montenegrin Participant should give the participants access to the location of the procurement object, the Montenegrin Participant would be obliged to organize these inspections and, if necessary, fill in the form provided by ECDI confirming participant's identity, date, time and place of the inspection.
- 2.1.5. The Montenegrin Participant shall provide the confidentiality and security terms if representative of ECDI and/or the seller has to enter the territory of the area of Montenegrin Participant/Armed Forces of Montenegro in order to perform the procurement contract.
- 2.1.6. The Montenegrin Participant must participate in the acceptance of the procurement object delivered under the procurement contract. When accepting the procurement object or its part, the Montenegrin Participant must fully verify the compliance of the procurement object or its part with the requirements specified in the technical specification and the values specified in the tender and accept the procurement object or its part if it meets the requirements. The Montenegrin Participant must enable the representatives of ECDI to properly perform the acceptance transfer procedures of the procurement object or its part, ensuring appropriate conditions for the inspection of the object and the conformity assessment. In case of differences of opinion between ECDI and the Montenegrin Participant regarding the compliance of the procurement object or its part with the requirements imposed on it during the acceptance-transfer, the final decision on this matter shall be made by ECDI.
- 2.1.7. If the procurement objects are covered by warranty or other maintenance requirements, they must be implemented in accordance with the procedures provided for in the procurement contracts.
- 2.1.8. If necessary, ECDI may request the Montenegrin Participant to appoint an expert for the procurement procedures or their separate stage (s), who would be obliged to provide conclusions to the procurement commission formed by ECDI (e.g. assessing the conformity of the procurement object, examining the seller's reliability, etc.) according to the written tasks provided by the commission.
- 2.1.9. In case the Montenegrin Participant has been requested to appoint an expert, the Montenegrin Participant would be obliged to delegate its representative with the necessary knowledge to perform the expert tasks and notify ECDI of the appointment no later than 5 working days after receiving ECDI's request to appoint an expert.
- 2.1.10. The expert appointed by the Montenegrin Participant must examine the written assignments submitted by ECDI and provide a reasoned expert opinion no later than the deadline specified in the assignment submitted by ECDI.
- 2.1.11. The Montenegrin Participant must immediately inform ECDI if it becomes apparent that the appointed representative(s) appears in a situation which would not ensure compliance with the requirements.
- 2.1.12. In case the Montenegrin Participant has been asked to participate in Factory Acceptance Test (FAT) and the Montenegrin Participant agrees to participate, the Montenegrin Participant should cover all the costs related to its participation.
- 2.1.13. After determining the winner of the procurement, ECDI shall prepare a draft procurement contract on the basis of the main terms and conditions specified in the procurement documents or the draft contract provided as part of the procurement documents and submit it to the Montenegrin Participant for

coordination, unless otherwise agreed by the Participants or a draft standard procurement contract has been prepared and confirmed.

- 2.1.14. The Montenegrin Participant must coordinate the draft procurement contract and submit comments or approval to the draft no later than within 5 working days from the date of receipt of the draft contract. If the Montenegrin Participant does not submit any comments or approvals to the project within this period, the Montenegrin Participant shall be deemed not to have any comments or approves of the draft contract.
- 2.1.15. In case of a disagreement between ECDI and the Montenegrin Participant during the coordination of the draft procurement contract on certain provisions of the contract, the final decision on the determination of the provision or its wording shall be taken by ECDI. In such a case, ECDI will make all its best efforts to ensure that the views of the Montenegrin Participant are duly considered to the maximum extent possible.
- 2.1.16. If, according to a previous procurement, ECDI has coordinated the provisions of the contract with the Montenegrin Participant, and in the case of the current procurement provisions of the contract do not change substantially, ECDI reserves the right not to separately coordinate such draft contract with the Montenegrin Participant. In this case, after ECDI has agreed the contract with the winner, the contract for signature will be provided for the Montenegrin Participant.
- 2.1.17. After submitting the contract agreed by the parties and signed by ECDI and the seller the contract will be sent to the Montenegrin Participant for information. In some specific cases there might be a need to sign the individual contract by the Montenegrin Participant. In such cases, if both Parties agree, the Montenegrin Participant will co-sign a Procurement Contract, and it would be done with a secure electronic signature/physical signature; in such cases, the Montenegrin Participant shall send the signed Procurement Contract to ECDI no later than 30 days from the date of receipt of the draft contract for signing.
- 2.1.18. As a result of the procurement, ECDI awards the framework agreements that give the Montenegrin Participant a chance for further purchases under signed framework agreements.
- 2.1.19. ECDI will be responsible for conducting the procurement (preparation of the technical specification, procurement documents and other related documents) awarding the contracts, performance of the contracts and solving disputes arising from the contracts (disputes arising before the delivery of the procurement object). The Montenegrin Participant will be responsible for giving all necessary (procurement-related) information and documents, appointing an expert if requested, providing life cycle support for procurement objects and dealing with warranty issues or any other disputes arising after the delivery of the procurement objects.
- 2.1.20. At the request of the Montenegrin Participant, ECDI undertakes provision of information and reports about performance of the procurement contract. ECDI answers no later than 7 working days from the date of receipt of the relevant request from the Montenegrin Participant.
- 2.1.21. EDCI is responsible for meeting all kinds of fees, taxes, duties, charges and other expenses that will accrue outside Montenegro during the fulfilment of the Memorandum and the entire commitment only if these required amount of funds for fulfilling these responsibilities and commitments shall be allocated to ECDI

from EPF MNE funds. The Montenegrin Participant shall ensure exemption of all taxes of any nature (value added taxes, income taxes or other relevant taxes) customs duties, customs fees or other charges which may be claimed by any central or local authority in Montenegro or any official authority Montenegro with respect to the equipment and their delivery.

2.1.22 This MoU covers this requirement and is a basis for the tax exemptions and customs procedures for the procurement of equipment as listed in Annex 1 of this MoU.

2.1.23 The Comprehensive List of Equipment by Category (as listed in Annex 1) is provisional and might be subject to change. Participants shall inform each other in case of any changes in the Comprehensive List of Equipment by Category (as listed in Annex 1) via e-mail.

3. CONFIDENTIALITY

3.1. Confidential information is understood by the Participants to include information disclosed in the course of the performance of the MOU, personal data, security data, documents clearly marked for internal use and other information, the disclosure of which could harm the interests of the Participants. Confidential information does not include information, the disclosure of which is required by legislation, provided that such disclosure is effected in the most restrictive manner from among the available options.

3.2. Under the confidentiality clause, the Participant undertakes not to disclose confidential information of the other Participant during or after the term of the MOU without the other Participant's written consent. The Participant shall protect the confidentiality of the information disclosed to them in the course of the performance of the MOU.

3.3. The Participant shall not use any document or information related to the MOU without the written consent of the Participant, except for if necessary for the performance of the MOU.

3.4. Disclosure to third parties of any information marked for internal use shall be prohibited.

3.5. Communications directed towards the public relating to the subject of the MOU or the performance thereof, including press releases, references to the Participant in advertising or in online publications, are only permitted subject to the express consent of the Participant in a format that can be reproduced in writing.

4. MANAGEMENT

4.1. The Participants will be represented by their points of contact (POC).

4.2. The Montenegrin Participant and ECDI will each nominate a POC having the overall coordination and management responsibility of the respective Participant's under this MOU.

The POC on behalf of Montenegrin Participant is LTC Radovan Kostić

Phone: +382 20 483 388

E-mail: radovan.kostic@mod.gov.me; logistika@mod.gov.me

The POC on behalf of ECDI is Mr Tarmo Heinsar

Phone: + 372 555 71 914

E-mail: tarmo.heinsar@rkik.ee

4.3. The Montenegrin Participant and ECDI must immediately inform of a change of POCs via e-mail.

5. EXCHANGE OF INFORMATION AND COMMUNICATION

5.1. The Participants share information (files and folders) for the purpose of achieving the aims set out within the scope of this MOU via Cloud services or via e-mail communication.

5.2. This MOU excludes the exchange of any classified information.

5.3. All notices, information and other correspondence provided for in the MOU shall be prepared in English and sent by e-mail.

6. SETTLEMENT OF DISPUTES

6.1. Any dispute arising out of, or in connection with, the interpretation or application of any provision of this MOU will be settled amicably through consultations.

7. WITHDRAWAL OF THE MOU

7.1. Participants may at any time withdraw from this MOU by providing written notice to the other Participant at least six (6) months in advance. Before giving a formal notice of withdrawal, a consultation will take place among the Participants on the consequences of withdrawal.

7.2. If either Participant withdraws from this MOU, steps shall be taken to ensure that the termination does not affect any prior obligations, projects or activities already in progress.

7.3. The withdrawing Participant will fulfil all its outstanding commitments made in the framework of this MOU, made up to the effective date of withdrawal date.

8. FINAL PROVISIONS

8.1. This MOU will come into effect on the date of its signature by both Participants.

8.2. This MOU is signed in three (3) copies in the English language, two (2) copies for the Montenegrin Participant, one (1) copy for ECDI.

8.3. This MOU is without prejudice to the provisions of the contribution agreement concluded between ECDI and the Administrator for EPF assistance measures, which prevail in all circumstances.

8.4. The Participants do not intend to create any rights or obligations under international law by virtue of this MOU and this MOU is not meant to constitute an international treaty. It is further not intended to conflict with applicable national or international laws. Should such conflict nevertheless arise, the concerned national or international law prevails. The Participants notify each other in the event of any such conflict.

SIGNATURES

**On behalf of The Ministry of Defence of
Montenegro**

**LTC Radovan Kostić, MSc.
ACTING DIRECTOR GENERAL**

**On behalf of The Estonian Centre for
Defence Investments**

**Mrs KATRI RAUDSEPP
ACTING DIRECTOR GENERAL**

ANNEX 1 COMPREHENSIVE LIST OF EQUIPMENT BY CATEGORY

<u>Priorities</u>	<u>Equipment</u>	<u>Quantity (up to)</u>	<u>Unit price (up to €)</u>	<u>Total price (up to €)</u>
Category 1 - Protection Equipment (Demanding Weather Conditions)				
1	Camouflage winter suits	600	150,00 €	90 000,00 €
2	Softshell jacket	200	250,00 €	50 000,00 €
3	Second layer	200	250,00 €	50 000,00 €
4	Thermoactive shirt	1200	150,00 €	180 000,00 €
5	Active socks	3000	30,00 €	90 000,00 €
6	Woolen socks	3000	20,00 €	60 000,00 €
7	Gorotex Gloves (joined fingers)	600	100,00 €	60 000,00 €
8	Gorotex Gloves (with fingers)	600	150,00 €	90 000,00 €
9	Extreme cold weather bag	600	700,00 €	420 000,00 €
10	Bivouac sack (Type 1)	600	150,00 €	90 000,00 €
11	Bivouac sack (Type 2)	250	200,00 €	50 000,00 €
12	Frostbite foil	1200	15,00 €	18 000,00 €
13	Sleeping pad (type 1)	300	100,00 €	30 000,00 €
14	Sleeping pad (type 2)	300	500,00 €	150 000,00 €
15	Safety glasses for winter conditions	600	150,00 €	90 000,00 €
16	Winter Mountain Boot	600	400,00 €	240 000,00 €
17	Thermos bottle 1l	600	50,00 €	30 000,00 €

18	Headband	600	35,00 €	21 000,00 €
19	Extreme cold weather balaclava	600	50,00 €	30 000,00 €
20	Tactical mountaineering backpack	600	450,00 €	270 000,00 €
21	Caving pack	30	150,00 €	4 500,00 €
22	Gaiters	600	100,00 €	60 000,00 €
23	Head lamp	600	50,00 €	30 000,00 €
24	Universal winter gloves	600	100,00 €	60 000,00 €
25	Tent for 3-4 persons	200	800,00 €	160 000,00 €
26	Stove and cook set PRIMUS	200	200,00 €	40 000,00 €
27	PIEPS rescue set	600	600,00 €	360 000,00 €
28	Hiking GPS ja satellite communicator	50	600,00 €	30 000,00 €
29	TCCC Medical manikin	2	60 000,00 €	120 000,00 €

Category 2 - CBRN Equipment

1	Protective mask kit	400	500	200 000,00 €
2	Protective gloves	400	40	16 000,00 €
3	Protective socks	400	40	16 000,00 €
4	Protective individual cover	400	100	40 000,00 €
5	CBRN Filtrating protective suit	400	900	360 000,00 €
6	CBRN casualties transport bag	10	8000	80 000,00 €

7	Personal CBRN medical kit – autoinjector	400	300	120 000,00 €
8	Personal CBRN decontamination kit	400	200	80 000,00 €
9	Mobile CBRN decontamination trailer	4	380000	1 520 000,00 €

Category 3 - Combat Search and Rescue

1	Aux fuel tank equipment 81,7 US Gal LH Bell 412	1	80 000,00 €	80 000,00 €
2	HOIST cable (manufacturer: 42315-439)	4	3 500,00 €	14 000,00 €
3	double wall above ground jet fuel tank 10.000 USG with installation and safety vents	1	75 000,00 €	75 000,00 €
4	combi tool (manufacturer: Holmatro combi tool PCT50)	1	11 000,00 €	11 000,00 €
5	Pumpkins tank firefighting (manufacturer: FFTF2530 3000 USG)	1	4 000,00 €	4 000,00 €
6	Pumpkins tank firefighting (manufacturer: FFTF4048 4800 USG)	1	5 000,00 €	5 000,00 €
7	100' helicopter longline wired (4500 LB WLL) for B412 (manufacturer: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	3 000,00 €	6 000,00 €
	50' helicopter longline wired (4500 LB WLL) for B412 (manufacturer: airwork, Lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	1	2 000,00 €	2 000,00 €
	onboard talon 6k full-cage remote cargo hook for B412 (manufacturer: airwork, lift-it, Barry STANAG 2886, 3542)	2	6 000,00 €	12 000,00 €

	onboard 6K 3-channel electric swivel kit for B412 (manufacturer: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	2 500,00 €	5 000,00 €
	shock absorber wired (4500 LB WLL) for B412 (manufacturer: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	2 750,00 €	5 500,00 €
	weighted bottom end-cover (manufacturer: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	500,00 €	1 000,00 €
	protective double zipper jacket (manufacturer: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	250,00 €	500,00 €
8	shackle form A (manufacturer: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	8	50,00 €	400,00 €
9	shackle form Omega (manufacturer: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	4	50,00 €	200,00 €
10	anchor plates (manufacturer: airwork, lift-it, Barry STANAG 2286, 3542)	2	250,00 €	500,00 €
11	Hi line transfer assembly type 200 ft (manufacturer: Irvin GO)	2	1 500,00 €	3 000,00 €
12	Cargo mirrors kit B212/412 (manufacturer: Alpine Aerotech AAL-706-103-001)	3	2 500,00 €	7 500,00 €
	Estimated total			5 638 100,00 €